

In de periode maart en april 2022 werd aan de Eeuwlandseweg op de Hoornse Enk archeologisch onderzoek uitgevoerd op verzoek van de gemeente Heerde in verband met het aan te leggen bedrijvenpark Heerde Noord. Waar woon/werk kavels worden uitgegeven. Dit betref onderzoek in fase 1. Als alle kavels zijn verkocht daarna kan eventueel nog een uitbreiding gaan volgen Fase 2.

Het onderzoek op de Enk is eigenlijk al in 1999 gestart toen bureau RAAP de eerste veldverkenningen heeft gedaan en een archeologisch bureau onderzoek heeft uitgevoerd. Daarna is door meerde bedrijven nog aanvullen onderzoek gedaan door het plaatsen van boringen in 2010 en 2013 en een proefsleuvenonderzoek in 2015.

Het onderzoek in 2022 betref dus Fase 1 waarbij Mariëlle Kenemans en haar team actief waren. Het project kreeg de projectcode HEEE-22. Stef Backers en ik (Dirk Haasjes) mochten helpen bij het veldwerk. We zijn beiden erfgoed vrijwilligers bij de gemeente Zwolle en lid van AWN de Nederlandse Archeologie Vereniging

Hoe gaat zo'n onderzoek in zijn werk? Je moet je daarbij inbeelden dat de machinist (Evert) voorzichtig de bouwvoor afgraaft totdat de projectleider aangeeft dat het onderzoeksvlak is bereikt. Daarna wordt met de schop de sporen in het zand blootgelegd en het vlak geheel opgeschaafd.

Nadat alle sporen in het vlak bloot liggen, worden deze ingemeten en genummerd met exacte coördinaten en kunnen de sporen worden gecoupeerd (gehalveerd). Dit alles gebeurt heel precies, want je kunt zo iets natuurlijk maar een keer doen. Alle sporen worden gefotografeerd, profielen (zijaanzicht van het spoor bijvoorbeeld een paalkuil) worden aangekrast en vondsten gaan in zakjes met nummer en kaartje.

Het onderzoek leverde een groot aantal sporen op zoals (water/silo kuilen), houtskoolmeilers, een urn uit het Neolithicum (zelfde tijd als grafheuvels Koerberg), veel scherven en natuursteen zoals een vuursteen boortje. Maar ook een plattegrond van een schaapskooi of schuur. De sporen bleken uit verschillende periodes Neolithicum, Bronstijd, IJzertijd en Romeinse tijd. Op de Hoornse Enk hebben dus mensen al vanaf 3000vC gewoond.

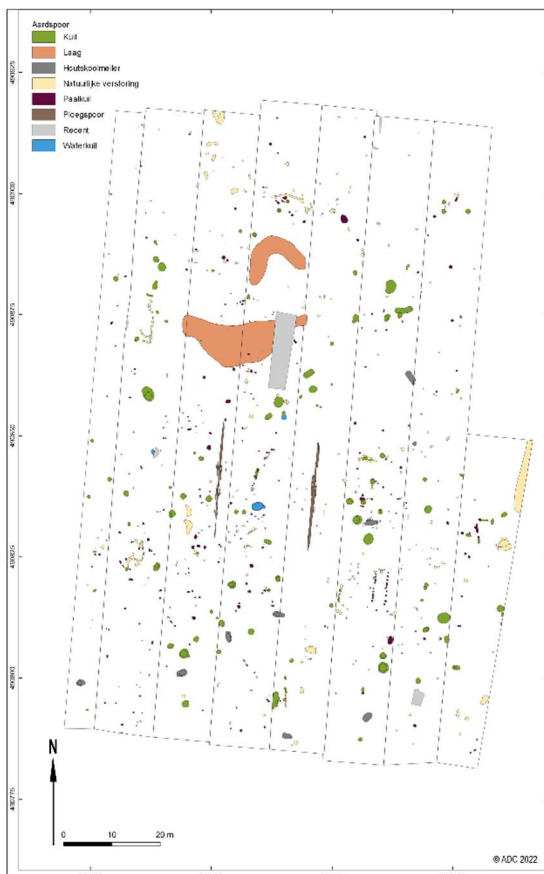

Stef toont een grote urn scherf gevonden in het spoor 83 uit de scherf hoort bij een grote pot uit de Hallstattperiode¹.

De onderzoeksperiode werd gekenmerkt door wisselende weer omstandigheden. Dat maakte het veldwerk soms heel uitdagend omdat de sporen beschermd moeten worden tegen uitdroging of regen. Maar het ervaren onderzoeksteam wist alles in goede banen te leiden. Waarna Evert en zijn collega in april 2022 het onderzoeksvlak weer kon afdekken met het eerder uitgegraven zandgrond.

Tijdens het veldwerk kwamen ook geregeld bezoekers langs voor uitleg. Ook Jan Nitrauw schreef nog een verslag voor de Stentor.

Het is nu wachten op de verkoop van alle kavels waarna de bouw kan beginnen.

In juli 2023 zijn Stef en ik op bezoek geweest bij Mariëlle in Amersfoort op het kantoor van ADC. Het gevonden materiaal aardewerk, metaal en natuursteen was inmiddels beschreven, gefotografeerd en verpakt en de genomen monsters waren met de C14 methode op ouderdom onderzocht. We hebben nog even gezellig nagepraat en wat foto's genomen van het materiaal. Het is dan ook leuk dat je de vondsten weer in handen kunt houden die je eerder, na duizenden jaren in de grond te hebben gezeten, met je troffel uit de sporen hebt gepeuterd.

Ook was de kaart met alle sporen gereed. (zie afb.).

Binnenkort wordt het concept onderzoeksverslag aangeboden aan de gemeente Heerde. Dat wordt dan eerst nog beoordeeld door onze regioarcheoloog Harry Pape-Luijten. Daarna vastgesteld en geregistreerd in het Nationale Archeologie systeem Archis.

Heerde, 6 augustus 2023

Dirk Haasjes

¹ <https://nl.wikipedia.org/wiki/Hallstattcultuur>